

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2013. április 18.*

„Szociális biztonság — 1408/71/EGK rendelet — Az 1. cikk r) pontja — A »biztosítási idő« fogalma — 46. cikk — A nyugdíj számítása — Figyelembe veendő biztosítási idő — Határ menti ingázó munkavállaló — Keresőképtelenségi időszak — Két tagállam által folyósított hasonló ellátások halmozása — Ezen időszak biztosítási időként való figyelembevételének hiánya — Lakóhelyre vonatkozó feltétel — A halmozódást tiltó nemzeti szabályok”

A C-548/11. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Arbeidshof te Antwerpen (Belgium) a Bírósághoz 2011. október 31-én érkezett, 2011. október 27-i határozatával terjesztett elő az előtte

Edgard Mulders

és

a **Rijksdienst voor Pensioenen** között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: M. Ilešič tanácselnök, E. Jarašiūnas, A. Ó Caoimh (előadó), C. Toader és C. G. Fernlund bírák,

főtanácsnok: P. Cruz Villalón,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a belga kormány képviseletében M. Jacobs és L. Van den Broeck, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében V. Kreuzschitz és M. van Beek, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: holland.

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az 1996. december 2-i 118/97/EK tanácsi rendelettel (HL 1997. L 28., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 3. kötet, 3. o.) módosított és naprakésszé tett, a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendelet (a továbbiakban: 1408/71 rendelet) 1. cikke r) pontjának és 46. cikkének értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet az E. Mulders és a Rijksdienst voor Pensioenen (belga nyugdíjhivatal, a továbbiakban: RVP) között annak tárgyában folyamatban lévő eljárásban terjesztették elő, hogy a fellebbező Belgiumban folyósítandó nyugdíjának számításakor nem vették figyelembe azt a keresőképtelenségi időszakot, amelynek alapján egészségbiztosítási ellátásban részesült egy másik tagállamban, a jelen esetben Hollandiában.

Jogi háttér

Az Unió szabályozása

- 3 Az 1408/71 rendelet 1. cikke ekképp rendelkezik:

„E rendelet alkalmazásában:

[...]

- r) biztosítási idő az a járulékfizetési időszak vagy szolgálati idő vagy önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi időszak, amelyet azok a jogszabályok, amelyek szerint az adott időszakot megszerzték, vagy az megszerzettnek tekintendő, biztosítási időként határoznak meg vagy ismernek el, valamint más hasonló időszak, amelyet az említett jogszabályok a biztosítási idővel egyenértékűnek tekintenek;

[...]”

- 4 A rendelet „Az alkalmazandó jogszabályok meghatározása” című, II. cím alá tartozó 13. cikke (2) bekezdésében több rendelkezést is tartalmaz a szociális biztonság területén alkalmazandó jogszabályok meghatározására. Itt szerepel, hogy ezeket szabályokat a rendelet 14–17. cikkére is figyelemmel kell alkalmazni, amely különböző, különleges szabályokat határoz meg.
- 5 Az 1408/71 rendelet 13. cikke (2) bekezdésének a) pontja ekképp rendelkezik:

„egy tagállam területén alkalmazott személy e tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozik, még abban az esetben is, ha egy másik tagállam területén rendelkezik lakóhellyel, vagy ha az őt alkalmazó vállalkozás vagy munkáltató székhelye vagy lakóhelye egy másik tagállam területén található [helyesen: valamely tagállam területén alkalmazott személy e tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozik, még abban az esetben is, ha valamely másik tagállam területén rendelkezik lakóhellyel, vagy ha az őt alkalmazó vállalkozás vagy magánszemély székhelye vagy lakóhelye valamely másik tagállam területén található]”.

- 6 A rendelet 13. cikke (2) bekezdésének f) pontja, amelyet a rendeletbe az 1991. június 25-i 2195/91/EGK tanácsi rendelet (HL L 206., 2. o.) illesztett be 1991. július 29-i hatállyal, az alábbiakat írja elő:

„az a személy, akire az egyik tagállam jogszabályai már nem alkalmazhatóak és egy másik tagállam jogszabályai sem alkalmazandók rá az előző pontokban megállapított szabályok egyikével összhangban, vagy a 14–17. cikkeiben megállapított kivételeknek vagy különös rendelkezéseknek megfelelően, azon tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartozik, amelyeknek a területén lakóhellyel rendelkezik, kizárólag azon tagállam jogszabályi rendelkezéseivel összhangban.”

- 7 A 2195/91 rendelet harmadik preambulumbekzdése értelmében:

„tekintettel arra, hogy a [302/84. sz. Ten Holder-ügyben 1986. június 12-én hozott] ítélet [(EBHT 1986., 1821. o.)] következtében szükségessé vált egy f) pont beillesztése az 1408/71 [...] rendelet 13. cikkének (2) bekezdésébe annak meghatározására, hogy mely jogszabályok alkalmazandók az olyan személyekre, akikre valamely tagállam jogszabályait nem lehet tovább alkalmazni, anélkül hogy az említett 13. cikk (2) bekezdésének megelőző albekezdéseiben található rendelkezések vagy a szóban forgó rendelet 14–17. cikkében foglalt egyik kivétel értelmében valamely másik tagállam jogszabályait alkalmazni lehetne [...]” [nem hivatalos fordítás]

- 8 Az 1408/71 rendelet „Ellátások megállapítása” című 46. cikke, amely a rendelet „Az ellátások egyes csoportjaira vonatkozó különleges rendelkezések” című III. címe és „Öregség és halál (nyugdíjak)” című 3. fejezete alatt található, az alábbiak szerint rendelkezik:

„(1) Ha az egyik tagállam jogszabályainak az ellátásokra való jogosultságra vonatkozó feltételei anélkül teljesültek, hogy a 45. cikket vagy a 40. cikk (3) bekezdését alkalmazni kellett volna, a következő szabályokat kell alkalmazni:

- a) az illetékes intézmény kiszámítja az ellátásnak azt az összegét, amely a következők szerint járna:
- i. egyrésztől csak az általa alkalmazott jogszabályok rendelkezései szerint;
 - ii. másrésztől a (2) bekezdés szerint;
- b) az illetékes intézmény azonban lemondhat az a) pont ii. alpontjával összhangban elvégzendő számításról, ha e számítás eredménye – a kerekített számok használatából eredő különbségektől eltekintve – megegyezik az a) pont i. alpontjával összhangban végzett számítás eredményével, vagy kisebb annál, amennyiben a fenti intézmény nem alkalmaz semmilyen, a 46b. és 46c. cikkben említett halmozódásokat megelőző szabályokat tartalmazó jogszabályt, vagy ha a fenti említett intézmény a 46c. cikkben említett halmozódásokat megelőző szabályokat tartalmazó jogszabályt alkalmaz, feltéve hogy az említett jogszabály megállapítja, hogy a különböző típusú ellátásokat egyedül a fenti jogszabály szerint szerzett biztosítási vagy tartózkodási időszakoknak a fenti jogszabályban a teljes ellátásra való jogosultság megszerzéséhez előírt biztosítási vagy tartózkodási időhöz viszonyított aránya alapján veszik figyelembe.

[...]

(2) Ha az egyik tagállam jogszabályainak az ellátásokra való jogosultságra vonatkozó feltételei csak a 45. cikk vagy [helyesen: és/vagy] a 40. cikk (3) bekezdése alkalmazását követően teljesültek, a következő szabályokat kell alkalmazni:

- a) az intézmény [helyesen: az illetékes intézmény] meghatározza azt az elméleti összeget, amelyet az érintett személy igényelhetne, ha az összes olyan biztosítási, illetve tartózkodási időt, amelyet a tagállamok azon jogszabályai szerint szerzett, amelyek hatálya alá a munkavállaló vagy önálló vállalkozó tartozott, az adott tagállamban a tagállam által az ellátások megállapításának

időpontjában alkalmazott jogszabályok szerint szerzett volna. Ha az ellátás összege [helyesen: Ha az ellátás összege e szabályozás értelmében] független a megszerzett idő tartamától, ezt az összeget az e pontban említett elméleti összegnek kell tekinteni;

- b) az illetékes intézmény ezt követően meghatározza az ellátás tényleges összegét az előző pontban említett elméleti összeg alapján, valamint az ezen intézmény által alkalmazott jogszabályok szerint a biztosítási esemény bekövetkezését megelőzően szerzett biztosítási vagy tartózkodási időnek az összes érintett tagállam jogszabályai szerint a biztosítási esemény bekövetkezését megelőzően szerzett biztosítási vagy tartózkodási időhöz viszonyított arányában.

(3) Az érintett személy jogosult az (1) és (2) bekezdés szerint kiszámított legmagasabb összegre minden egyes tagállam illetékes intézményétől, azon jogszabályok által előírt, csökkentésre, felfüggesztésre vagy visszavonásra vonatkozó rendelkezések sérelme nélkül, amely jogszabályok szerint ellátás jár.

Ha ez a helyzet, akkor az elvégzendő összehasonlítás az említett rendelkezések alkalmazása után meghatározott összegekre vonatkozik.

[...]

- 9 Az 1408/71 rendelet „Vegyes rendelkezések” című VI. címe alatt szereplő 86. cikke értelmében:

„(1) Azt az igényt, nyilatkozatot vagy fellebbezést, amelyet egy tagállam jogszabályainak alkalmazásában ezen állam hatóságához, intézményéhez vagy bíróságához meghatározott időn belül be kellett volna nyújtani, el kell fogadni, ha azokat az előírt határidőn belül egy másik tagállam hasonló hatóságához, intézményéhez vagy bíróságához benyújtották. Ez esetben az a hatóság, intézmény vagy bíróság, amelyhez az igény, nyilatkozat vagy fellebbezés beérkezik, köteles azt késedelem nélkül, közvetlenül vagy az érintett tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságainak közvetítésével az először említett állam hatáskörrel rendelkező hatósága, intézménye vagy bírósága számára továbbítani. [...]

[...]

A holland szabályozás

- 10 Az általános öregségi biztosításról szóló törvény (Algemene Ouderdomswet, a továbbiakban: holland AOW) 6. cikkének (1) bekezdése így rendelkezik:

„(1) A jelen törvény szerint biztosított az a személy, aki 65. életévét még nem töltötte be és [...]

- a) lakóhellyel rendelkezik, vagy
- b) nem rendelkezik lakóhellyel, de jövedelemadó-köteles foglalkoztatási jogviszony keretén belül munkát végez Hollandiában vagy a kontinentális talapzaton.”

- 11 Az 1976. október 19-i 557. sz. és az 1999. május 3-i 164. sz. királyi rendeletek a holland AOW szerinti nyugdíj megállapítása során kizárják a keresőképtelenség elleni biztosításról szóló törvény (Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, a továbbiakban: holland WAO) szerinti ellátások és valamely külföldi szabályozás szerinti ellátások halmozását, tekintettel arra, hogy az ilyen halmozott ellátások jogosultjai nem minősülnek a holland AOW szerinti biztosítottaknak.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 12 E. Mulders belgiumi lakóhellyel rendelkező belga állampolgár, akit e tagállamban 1957. január 25-től munkavállalóként foglalkoztattak.
- 13 Egy 1962. október 2-án bekövetkezett munkahelyi baleset folytán 10%-os mértékű tartós keresőképtelenséget állapítottak meg az érintett személynél. 1969. január 1-jétől a Fonds belge des accidents du travail-tól (belga munkahelyi baleseti alap) ellátásban részesült ez alapján a tartós keresőképtelenség alapján.
- 14 1966. november 14-től E. Mulderst határ menti ingázóként foglalkoztatták Maastrichtban (Hollandia).
- 15 1982. február 10-én E. Mulders Hollandiában keresőképtelenné vált, és ebből következőleg egészségbiztosítási ellátásként a holland WAO szerinti, 80–100%-os keresőképtelenségnek megfelelő ellátásban (a továbbiakban: WAO ellátás) részesült. Ebből az ellátásból járulékokat vontak le, ideértve a holland AOW szerint a holland társadalombiztosítás javára levont nyugdíjjárulékokat is.
- 16 E. Mulders 1997. október 25-ig részesült a WAO ellátásban.
- 17 Az 1996-os év folyamán E. Mulders nyugdíjfolyósítás iránti kérelmet terjesztett elő mind Hollandiában a Sociale Verzekeringsbank van Amstelveennél (amstelveeni társadalombiztosítási intézet, a továbbiakban: holland SV), mind Belgiumban az RVP-nél.
- 18 1997. november 20-i határozatában az RVP nyugdíjellátást állapított meg E. Mulders számára. Azonban a nyugdíj számításakor nem vették figyelembe az 1982. február 10. – az a nap, amikor az érintett személy keresőképtelenné vált Hollandiában – és az 1997. október 25. közötti időszakot. Az RVP határozatát a holland SV által megküldött áttekintésre alapozta, amelyen feltüntetésre kerültek azok az időszakok, amikor E. Mulders biztosított volt Hollandiában.
- 19 A holland SV E. Mulders Hollandiában előterjesztett nyugdíjfolyósítás iránti kérelme vizsgálatának keretében 1998. január 13-án megállapította, hogy E. Mulders a fent említett időszakban nem volt a holland AOW szerint biztosított, mivel ezen időszak alatt a WAO ellátással egyidejűleg belga munkahelyi baleseti ellátásban részesült. E két ellátás a holland jogszabályok szerint nem halmozható, és kizárja a holland AOW szerinti biztosítást.
- 20 1998. február 12-i keresetével E. Mulders megtámadta az RVP határozatát az Arbeidsrechtbank te Tongerennél (tongereni elsőfokú munkaügyi bíróság).
- 21 E bíróság 1999. június 9-i ítéletével a keresetet megalapozatlannak minősítette. Mindazonáltal az 1408/71 rendelet 86. cikke alapján az illetékes holland bírósághoz utalta E. Muldersnek az 1982. február 10-től 1997. október 25-ig terjedő időszaknak az öregségi nyugdíj szempontjából biztosítási időként való elismerése iránti kérelmét.
- 22 1999. július 8-án E. Mulders megtámadta az Arbeidsrechtbank te Tongeren 1999. június 9-i ítéletét az Arbeidshof te Antwerpen (antwerpeni munkaügyi fellebbviteli bíróság) előtt. Arra hivatkozott, hogy a hollandiai keresőtevékenysége végleges megszűnése után bekövetkezett keresőképtelenségi időszak figyelembevételének elmulasztása az uniós jog által biztosított szabad mozgáshoz való jogát sérti, mivel olyan előnyöktől fosztja meg őt, amelyeket valamely tagállam jogszabályai biztosítanak a számára.
- 23 1999. november 24-én a holland SV az Arbeidsrechtbank te Tongeren által megküldött iratokra támaszkodva úgy ítélte meg, hogy a kérdéses időszakban E. Mulders nem volt a holland AOW szerint biztosított. E hatóság szerint, tekintettel arra, hogy E. Mulders Hollandiában 1982. február 10-én a keresőtevékenységével véglegesen felhagyott, nyugdíj-biztosítási helyzetét ettől az időponttól kezdve kizárólag a holland szabályozás alapján kell megítélni, mivel az 1408/71 rendelet szerinti utaló

szabályok rá nem alkalmazhatók. Ezenkívül a holland SV arra hivatkozott, hogy az 1982. február 10-től 1997. október 25-ig terjedő időszak tekintetében E. Mulders nem felelt meg sem a holland AOW 6. cikke (1) bekezdése b) pontjának – amely alapján e törvény szerinti biztosítás feltétele, hogy az olyan személy, aki Hollandiában nem rendelkezik lakóhellyel, jövedelemadó-köteles munkát kell, hogy végezzen ebben a tagállamban –, sem annak a holland szabályozásnak, amely kizárja a WAO ellátás és valamely külföldi szabályozás szerinti ellátások halmozását.

24 Az Európai Bizottságnak az RVP által az alapeljárásban szolgáltatott információkra utaló észrevételeiből kitűnik, hogy E. Mulders a holland SV e határozatát nem fellebbezte meg.

25 Ilyen körülmények között az Arbeidshof te Antwerpen úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Fennáll-e az [...] 1408/71 [...] rendelet 46. cikkének sérelme, ha valamely migráns munkavállaló nyugdíjának számítása során a keresőképtelenség olyan időszakát, amely alatt e munkavállaló keresőképtelenségi ellátásban részesült, és [a holland AOW szerinti] járulékot fizetett, nem ismerik el az e rendelet 1. cikkének r) pontja szerinti »biztosítási időnek«?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

Az elfogadhatóságról

26 A belga kormány úgy ítéli meg, hogy a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelmet mint elfogadhatatlant el kell utasítani, tekintettel arra, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozat sem a tényállást, sem az RVP határozatának elfogadása alapjául szolgáló belga és holland szabályozást nem ismerteti elégséges mértékben, és nem jelöli meg azokat az okokat sem, amelyek alapján a kérdést előterjesztő bíróság előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés feltevését látta indokoltnak.

27 Emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a nemzeti bíróság által saját felelősségére meghatározott jogszabályi és ténybeli háttér alapján – amelynek helytállóságát a Bíróság nem vizsgálhatja – az uniós jog értelmezésére vonatkozóan előterjesztett kérdések releváns voltát vélelmezni kell. A nemzeti bíróságok által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem Bíróság általi elutasítása csak abban az esetben lehetséges, amennyiben nyilvánvaló, hogy az uniós jog értelmezése, amelyet a nemzeti bíróság kért, nem függ össze az alapeljárás tényállásával vagy tárgyával, illetve ha a szóban forgó probléma hipotetikus jellegű, vagy a Bíróság nem rendelkezik azon ténybeli és jogi elemek ismeretével, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a feltett kérdésekre hasznos választ adjon (a C-188/10. sz. és C-189/10. sz., Melki és Abdeli egyesített ügyekben 2010. június 22-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-5667. o.] 27. pontja, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

28 Szintén az állandó ítélkezési gyakorlatból következik, hogy az uniós jognak a nemzeti bíróság számára hasznos értelmezése megköveteli, hogy a nemzeti bíróság meghatározza az általa feltett kérdések ténybeli és jogszabályi hátterét, vagy legalábbis kifejtse azokat a ténybeli körülményeket, amelyeken e kérdések alapulnak. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatnak másrésztől pontosan meg kell jelölnie azon okokat, amelyek arra indították a nemzeti bíróságot, hogy felvesse az uniós jog értelmezésének kérdését, és amelyek alapján szükségesnek tartotta a Bíróság elé terjeszteni a kérdését (a C-42/07. sz., Liga Portuguesa de Futebol Profissional és Bwin International ügyben 2009. szeptember 8-án hozott ítélet [EBHT 2009., I-7633. o.] 40. pontja).

29 Márpedig meg kell állapítani, hogy a kérdést előterjesztő bíróság által feltett kérdés az 1408/71 rendelet rendelkezéseinek értelmezésére irányul egy valós jogvitában, amelynek keretében – ahogyan az különösen a jelen ítélet 22. pontjából kitűnik – E. Mulders arra hivatkozik, hogy a Belgiumban folyósítandó nyugdíjának számításakor azon időszak figyelembevételének elmulasztása, amely alatt

WAO ellátásban részesült, sérti az uniós jog által biztosított, munkavállalók szabad mozgáshoz való jogát. Az alapeljárás ténybeli és jogszabályi hátterét bemutató előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy ezen időszak figyelembevételének hiánya összhangban van-e az említett rendelettel.

30 Ilyen körülmények között a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadható.

Az ügy érdeméről

31 A kérdést előterjesztő bíróság kérdésével lényegében azt kívánja megtudni, hogy az 1408/71 rendelet 1. cikkének r) pontját és 46. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az, ha valamely tagállamban a nyugdíj számítása során a keresőképtelenség olyan időszakát, amely alatt valamely migráns munkavállaló valamely másik tagállamban nyugdíj-biztosítási járulékkal csökkentett egészségbiztosítási ellátásban részesült, e másik tagállamnak a jogszabályai nem ismerik el e rendelkezések szerinti „biztosítási időként” azon indokból, hogy az érintett személy nem rendelkezik lakóhellyel ebben az utóbbi tagállamban, és/vagy hasonló ellátásban részesült az első tagállam jogszabályai szerint, amelyet nem lehetett halmozni ezzel az egészségbiztosítási ellátással.

32 Mindenekelőtt hangsúlyozni kell, hogy – ellentétben azzal, amire a holland hatóságok az alapeljárás során hivatkoztak – az a körülmény, hogy E. Mulders 1982. február 10-én véglegesen felhagyott Hollandiában a keresőtevékenységgel, semmiképpen nem jelenti azt, hogy a nyugdíj-biztosítási helyzetét ettől az időponttól kezdve kizárólag a holland szabályozás alapján kellene megítélni azon az alapon, hogy az 1408/71 rendelet 13. cikkének (2) bekezdése szerinti utaló szabályok tovább nem alkalmazhatók rá.

33 Kétségtelen, hogy akkor, amikor E. Mulders 1982. február 10-én véglegesen felhagyott a keresőtevékenységgel, az 1408/71 rendelet 13. cikke (2) bekezdésének f) pontja, amely meghatározza többek között az azokra a személyekre alkalmazandó jogot, akik véglegesen felhagytak mindenfajta keresőtevékenységgel (a C-345/09. sz., van Delft és társai ügyben 2010. október 14-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-9879. o.] 46. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat) nem lépett még hatályba, tekintve, hogy ezzel a rendelkezéssel csak 1991. július 29-től egészült ki a szóban forgó rendelet, a 2195/91 rendelet elfogadását követően.

34 Mindazonáltal meg kell állapítani, hogy – ahogyan az a 2195/91 rendelet harmadik preambulumbekkezdéséből kitűnik – a Bíróság már ezen időpontot megelőzően is úgy ítélte meg, hogy még ha az 1408/71 rendelet 13. cikke (2) bekezdésének a) pontja kifejezetten nem is említette az olyan munkavállalók esetét, akik nem folytatnak keresőtevékenységet akkor, amikor egészségbiztosítási ellátásokat igényelnek, ez a rendelkezés adott esetben annak az államnak a jogszabályait rendelte alkalmazni, amelynek területén a munkavállalót utoljára foglalkoztatták, így az a munkavállaló, aki valamely tagállamban felhagyott a keresőtevékenységével, és nem ment el keresőtevékenységet folytatni egy másik tagállamba, továbbra is az utolsó munkahelye szerinti tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozik (lásd ebben az értelemben a 150/82. sz. Coppola-ügyben 1983. január 12-én hozott ítélet [EBHT 1983., 43. o.] 11. pontját és a fent hivatkozott Ten Holder-ügyben hozott ítélet 13–15. pontját).

35 Ebből következően egy olyan személy, mint amilyen E. Mulders – aki az alapeljárásban 1991. július 29. előtt véglegesen felhagyott a keresőtevékenységgel, és a továbbiakban nem végzett keresőtevékenységet –, az 1408/71 rendelet 13. cikke (2) bekezdése a) pontja rendelkezéseinek hatálya alá tartozik, amelyek, tekintve hogy E. Mulders az utolsó keresőtevékenységét Hollandiában folytatta, alkalmazandó jogként a holland jogot határozzák meg.

36 A jelen ügyben kitűnik az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból, hogy a nemzeti jogszabályok szerint a nyugdíj számítása során azon időszak biztosítási időként való figyelembevétele, amely során egészségbiztosítási ellátás került folyósításra, ahhoz a feltételhez van kötve, hogy az érintett személy

rendelkezzen az országban lakóhellyel, amennyiben – mint az alapeljárásban – felhagyott mindenfajta jövedelemadó-köteles keresőtevékenységgel Hollandiában, továbbá hogy ne halmozza ezt az ellátást hasonló, külföldi szabályozás szerinti ellátással; mivel a holland AOW szerinti biztosítás igénybevétele kizárt, ha egyik vagy másik feltétel nem teljesül.

- 37 Emlékeztetni kell arra, hogy az 1408/71 rendelet 1. cikkének r) pontja értelmében a biztosítási idő létrejöttének feltételeit kizárólag azok a tagállami jogszabályok határozzák meg, amelyek szerint az adott időszakot megszerezték (lásd különösen a C-322/95. sz. Iurlalo-ügyben 1997. szeptember 17-én hozott ítélet [EBHT 1997., I-4881. o.] 28. pontját és a C-440/09. sz. Tomaszewska-ügyben 2011. március 3-án hozott ítélet [EBHT 2011., I-1033. o.] 26. pontját).
- 38 Mindazonáltal az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a tagállamoknak e feltételek meghatározása során tiszteletben kell tartaniuk az uniós jogot, és különösen az 1408/71 rendelet célkitűzését, valamint az ennek alapjául szolgáló elveket (a fent hivatkozott Tomaszewska-ügyben hozott ítélet 27. pontja), valamint az EUMSZ 45–EUMSZ 48. cikket a munkavállalók szabad mozgására vonatkozóan (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Iurlaro-ügyben hozott ítélet 28. pontját és a C-347/00. sz. Barreira Pérez-ügyben 2002. október 3-án hozott ítélet [EBHT 2002., I-8191. o.] 23. pontját).
- 39 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az 1408/71 rendelet alkalmazandó jogszabályokat meghatározó rendelkezéseinek – amelyek közé ez utóbbi rendelet 13. cikke tartozik – célja nemcsak több nemzeti szabályozás egyidejű alkalmazásának és az esetlegesen ebből eredő bonyodalmaknak az elkerülése, hanem annak megakadályozása is, hogy az 1408/71 rendelet hatálya alá tartozó személyek – rájuk nézve irányadó szabályozás hiányában – a szociális biztonsági rendszer nyújtotta védelem nélkül maradjanak (a C-275/96. sz. Kuusijärvi-ügyben 1998. június 11-én hozott ítélet [EBHT 1998., I-3419. o.] 28. pontja, a C-227/03. sz. van Pommeren-Bourgondien-ügyben 2005. július 7-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-6101. o.] 34. pontja és a C-619/11. sz. Dumont de Chassart-ügyben 2013. február 21-én hozott ítélet 38. pontja).
- 40 Az 1408/71 rendeletnek ezek a rendelkezései ekképpen zárt kollíziós szabályrendszert alkotnak, amelynek hatásai elvonják a nemzeti jogalkotótól azt a lehetőséget, hogy e tárgyban a nemzeti jogszabályok hatályát és alkalmazási feltételeit, az azok hatálya alá eső személyi kört és területet maga határozza meg (a fent hivatkozott van Delft és társai ügyben hozott ítélet 51. pontja).
- 41 Ebből következik, hogy azok a feltételek, amelyekhez a tagállamok a biztosítási idő keletkezését kötik, semmiképpen nem vezethetnek ahhoz, hogy a nemzeti jogszabályok alkalmazási köréből kizárják azokat a személyeket, akik tekintetében az 1408/71 rendelet értelmében ugyanezen jogszabályok alkalmazandók (lásd ebben az értelemben a C-347/10. sz. Saleminck-ügyben 2012. január 17-én hozott ítélet 40. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 42 Márpedig – mint ahogyan arra a Bizottság helyesen hivatkozott – ilyen hatása van az alapeljárás tárgyát képező szabályozásnak, amennyiben a holland AOW szerinti biztosítás igénybevétele lakóhelyre vonatkozó feltételhez köti, amelynek eredményeképpen a lakóhellyel nem rendelkező személyek nyugdíjának számítása során a keresőképtelenségi időszakok nem vehetők figyelembe.
- 43 Ugyanis abban az időpontban, amikor ez a személy felhagyott a keresőtevékenységgel, az 1408/71 rendelet 13. cikke (2) bekezdésének a) pontja akként rendelkezett, hogy az ilyen személy az utolsó munkahelye szerinti tagállam jogszabályainak hatálya alatt marad, még abban az esetben is, ha egy másik tagállam területén rendelkezik lakóhellyel.
- 44 Ezt a rendelkezést nem tartanak tiszteletben, ha az érintett személy keresőtevékenységének beszüntetési helye szerinti tagállam jogszabályai által előírt, az ugyanezen jogszabály szerinti nyugdíjbiztosítási rendszerbe való felvételhez megkövetelt, lakóhelyre vonatkozó feltétel az említett 13. cikk

(2) bekezdésének a) pontjában említett személyekkel szemben érvényesíthető lenne. E személyek tekintetében e rendelkezés a lakóhelyre vonatkozó feltételt felváltja az érintett tagállam területén történő munkavégzésen alapuló feltétellel (a fent hivatkozott Salemink-ügyben hozott ítélet 41. pontja).

- 45 Egyébiránt emlékeztetni kell, hogy bár az Unió elsődleges joga nem garantálhatja a biztosított számára, hogy a valamely más tagállamba történő áttelepülés társadalombiztosítási szempontból semleges lesz, különösen az egészségbiztosítási ellátások és öregségi nyugdíjak terén, tekintettel a tagállamok társadalombiztosítási rendszerei és jogszabályai közötti eltérésekre az ilyen áttelepülés a társadalombiztosítási védelem terén az esettől függően többé vagy kevésbé kedvező vagy kedvezőtlen lehet az érintett személy számára, a következetes ítélkezési gyakorlat értelmében a nemzeti jogszabály, abban az esetben, ha alkalmazása kevésbé kedvező, kizárólag akkor felel meg az uniós jognak, ha ezen nemzeti jogszabály alapján az érintett munkavállaló nem kerül kedvezőtlenebb helyzetbe azokkal szemben, akik valamennyi tevékenységüket abban az egyetlen tagállamban végzik, ahol e jogszabály hatályos, és ha a jogszabály nem vezet olyan szociális biztonsági járulékok megfizetéséhez, amelyek alapján nem nyílik igény ellenszolgáltatásra (lásd ebben az értelemben a C-393/99. és C-394/99. sz., Hervein és társai egyesített ügyekben 2002. március 19-én hozott ítélet [EBHT 2002., I-2829. o.] 51. pontját; a C-493/04. sz. Piatkowski-ügyben 2006. március 9-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-2369. o.] 34. pontját; a fent hivatkozott van Delft és társai ügyben hozott ítélet 100. és 101. pontját, valamint a C-388/09. sz. da Silva Martins-ügyben 2011. június 30-án hozott ítélet [EBHT 2011., I-5737. o.] 72. és 73. pontját).
- 46 Amint a Bíróság több alkalommal megállapította, az EUMSZ 45. cikk és az EUMSZ 48. cikk célja nem valósulna meg, ha a migráns munkavállalók a szabad mozgáshoz való joguk gyakorlása miatt elveszítenék a nekik valamely tagállam jogszabályai által biztosított szociális előnyöket, különösen, ha ezen előnyök az általuk fizetett járulékok ellenszolgáltatását jelentik (lásd különösen a 24/75. sz. Petroni-ügyben 1975. október 21-én hozott ítélet [EBHT 1975., 1149. o.] 13. pontját és a fent hivatkozott da Silva Martins-ügyben hozott ítélet 74. pontját, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 47 Márpedig meg kell állapítani, hogy ezek a követelmények nem teljesülnek, amennyiben – mint az alapeljárás esetében – valamely tagállam jogszabályai valamely migráns munkavállaló nyugdíjának számítása során nem vesznek figyelembe biztosítási időként egy teljes olyan időszakot, amely folyamán a munkavállaló nyugdíj-biztosítási járulékokat fizetett, miközben megállapítható, hogy ezt az időszakot figyelembe vették volna, ha az érintett személy ebben a tagállamban rendelkezett volna lakóhellyel.
- 48 E tekintetben nincs jelentősége annak, hogy a halmazódást tiltó nemzeti szabály létezése miatt azon egészségbiztosítási ellátás, amelyből ezeket a járulékokat levonták, nem volt halmazható egy hasonló ellátással, amelyiket az alapeljárásban egy másik tagállam jogszabályai alapján folyósítottak az említett időszakban az érintett személynek. Ugyanis – azon túl, hogy e halmazódást tiltó nemzeti szabályt az illetékes nemzeti hatóságok nem alkalmazták az e szabály által érintett ellátások folyósítása során, és csak kizárólag utólagosan hivatkoztak rá egy eltérő ellátás, a jelen esetben a nyugdíj számítása során – amennyiben nyugdíjbiztosítás címén ténylegesen járulékokat vontak le az érintett személy részére ezen hatóságok által folyósított egészségbiztosítási ellátásból, úgy ha az említett szabály az érintett személlyel szemben érvényesíthető lenne, ezen járulékok alapján nem nyílna igénye ellenszolgáltatásra.
- 49 A fenti megfontolások összességére tekintettel a feltett kérdésre úgy kell válaszolni, hogy az 1408/71 rendeletnek az e rendelet 13. cikke (2) bekezdésének a) pontja, valamint az EUMSZ 45. cikk és az EUMSZ 48. cikk fényében értelmezett 1. cikkének r) pontját és 46. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az, ha valamely tagállamban a nyugdíj számítása során a keresőképtelenség olyan időszakát, amely alatt valamely migráns munkavállaló egy másik tagállamban nyugdíj-biztosítási járulékkal csökkentett egészségbiztosítási ellátásban részesült, e másik tagállamnak a jogszabályai nem

tekintik e rendelkezések szerinti „biztosítási időnek” azon okból, hogy az érintett személy nem rendelkezik lakóhellyel ebben az utóbbi államban, és/vagy hasonló ellátásban részesült az első tagállam jogszabályai szerint, amelyet nem lehetett halmozni ezzel az egészségbiztosítási ellátással.

A költségekről

- 50 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

Az 1996. december 2-i 118/97/EK tanácsi rendelettel módosított és naprakésszé tett, a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendeletnek az e rendelet 13. cikke (2) bekezdésének a) pontja, valamint az EUMSZ 45. cikk és az EUMSZ 48. cikk fényében értelmezett 1. cikkének r) pontját és 46. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az, ha valamely tagállamban a nyugdíj számítása során a keresőképtelenség olyan időszakát, amely alatt egy migráns munkavállaló egy másik tagállamban nyugdíj-biztosítási járulékkal csökkentett egészségbiztosítási ellátásban részesült, a másik tagállamnak a jogszabályai nem tekintik e rendelkezések szerinti „biztosítási időnek” azon okból, hogy az érintett személy nem rendelkezik lakóhellyel ebben az utóbbi tagállamban, és/vagy hasonló ellátásban részesült az első tagállam jogszabályai szerint, amelyet nem lehetett halmozni ezzel az egészségbiztosítási ellátással.

Aláírások